

67.

LETNÍ ŠKOLA SLOVANSKÝCH STUDIÍ V PRAZE

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Migrace - exil - mnohojazykovost v české literatuře: výhledy a ohlédnutí bohemistiky

Jak vyplývá už z názvu, česká literatura a kultura jsou v tomto příspěvku nahlíženy nikoliv v duchu národního obrození jako identifikační nástroj jazykového - a v některých představách dokonce etnického "národního" společenství, nýbrž z hlediska překračování nejrůznějších hranic, státních i kulturních. Pojmy jako "národ" nebo "lid" jsou koneckonců konstrukty, které vznikly v určitých historických a ideologických konstelacích a nepředstavují žádnou esenciální entitu. Literární dílo a literární komunikace jsou oproti tomu fenomény celkem jasně vymežitelné a dohledatelné. V některých případech pak samy zjevné skutečnosti kulturních dějin nutí recipienta hledat nové mustrы uvažování a popisu zkoumaných jevů. V roce 2022 vydané Kompendium německé literatury českých zemí není jen dosud nejobsáhlejším popisem transkulturní praxe trvající v Čechách a ovlivnivší bohemistiku dlouhodobě, zdaleka ne jen v meziválečném období. Zároveň jde o výzvu metodologickou. A týká se jen zdánlivě toho nejznámějšího, totiž česko-německého příběhu. Za ním nebo vedle něj se totiž skrývá řada dalších, nejednou rozsáhlých témat, která si zaslouží podrobnější pozornost, ať už vycházejí z primárně českých impulzů, jako třeba v případě českojazyčných autorů a nakladatelů v zahraničí, anebo naopak tematizují nečeskojazyčné literární aktivity na českém území od Františka Skoriny na počátku 16. století přes transnacionální společenství básníků fónické poezie 60. let až po nynější aktivity ukrajinské a ruské.

TOMÁŠ GLANC (nar. 1969 v Praze) vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, absolvoval roční stáž v Ústavu pro českou a světovou literaturu AV a náhradní vojenskou službu v nadaci Filia pro pomoc narkomanům. Krátce učil literaturu na gymnáziu a na Fakultě sociálních věd. V letech 1988–95 vedl Volné sdružení českých rusistů a stejnojmenný časopis. Od roku 1993 je zaměstnancem FF UK, čtyři semestry se účastnil programu doktorského studia na univerzitě v Kostnici. V letech 2000–03 byl ředitelem Ústavu slavistických a východoevropských studií FF UK. Získal stipendia Fulbright Commission v USA a Alexander von Humboldt Stiftung v Německu. Krátce pracoval na pražské FAMU. V letech 2005–07 byl ředitelem Českého centra v Moskvě, 2007–10 působil jako vědecký pracovník na univerzitě v Brémách, kde koordinoval projekt srovnávacího studia paralelní kultury ve

LETNÍ ŠKOLA SLOVANSKÝCH STUDIÍ

Web: <https://lss.ff.cuni.cz>, e-mail: lss.praha@ff.cuni.cz, telefon: +420 221 619 839

(středo)východní Evropě 60.–80. let 20. století a napsal na toto téma knižní studii. Od roku 2010 působí jako hostující profesor na Humboldtově univerzitě v Berlíně. Přednáší také na univerzitě v Basileji. Od konce 80. let se zabývá ruskou kulturou a kulturní teorií, obzvláště současnou literaturou a výtvarným uměním, estetikou avantgardy, literární vědou, sémiotikou, později také ideologií slovanství a problematikou estetiky změněných stavů vědomí. K vydání připravil a přeložil výbor ze spisů Kazimira Maleviče (Brody 1997), dvě antologie textů Tartuské školy (Národní filmový archiv 1995, Host 2003, první ve vlastním překladu) a přednášky Romana Jakobsona z 30. let, které vyšly v Praze (Academia 2005) a v Moskvě (2011). Napsal řadu doslovů, studií a statí, publikovaných v Čechách i v zahraničí. Je členem redakčních rad časopisu Česká literatura a Novoje literaturnoje obozrenije (Nový literární přehled, Moskva) a členem vědecké rady Slovanské knihovny. Připravil několik dokumentárních filmů pro Českou televizi. Přeložil monografii německé badatelky Renate Lachmann Memoria fantastika (Herrmann & synové 2002). Roku 2011 byl kurátorem výstavy Ruská ruleta v pražské Národní galerii. Knižně publikoval svoji disertaci Viděníje ruskich avantgardov (Vidění ruských avantgard, Karolinum 1999) a Lexikon ruských avantgard (Libri 2005).

Zdroj: <https://www.bubinekrevolveru.cz/tomas-glanc>

Foto [zdroj](#).